

Magda-Ioana Iacob • Alexandra-Ioana Muscalu • Adrian-Vasile Lăzărescu

Teste rezolvate
pentru examenul de titularizare

EDUCAȚIE SOCIALĂ

**EDIȚIE
ACTUALIZATĂ**

Cuprins

	Teste (pag.)	Sugestii de rezolvări (pag.)
Testul nr. 1	19	93
Subiectul I: Rolul Convenției ONU cu privire la drepturile copilului în respectarea, apărarea și promovarea drepturilor copilului		
Subiectul al II-lea: Rolul autorităților, familiei și al școlii în respectarea dreptului la educație		
Subiectul al III-lea:		
<i>Competențe specifice:</i> 3.1. Manifestarea disponibilității pentru participare civică și pentru exercitarea calității de cetățean		
<i>Conținuturi:</i> Raportul cetățeni – autorități. Drepturi și responsabilități cetățenești în societatea democratică		
Cetățenia activă. Participarea cetățenilor la luarea deciziilor publice și la controlul aplicării acestora		
Rolul îndeplinit de mass-media în societate și formarea opiniei publice		
Alt subiect posibil:		
<i>Competențe specifice:</i> 2.1. Elaborarea, în echipă, a unui proiect dedicat problemelor comunității educaționale/locale		
3.1. Manifestarea disponibilității pentru participare civică și pentru exercitarea calității de cetățean		
<i>Conținuturi:</i> Elaborarea și derularea unui proiect educațional pentru prevenirea delincvenței juvenile		
<ul style="list-style-type: none"> ● Alegerea temei ● Elaborarea fișei de proiect ● Derularea proiectului propus ● Evaluarea proiectului propus 		
Testul nr. 2	22	103
Subiectul I: Necesitatea respectării drepturilor copilului în contextul situației copiilor refugiați		
Subiectul al II-lea: Statul democratic – garanția respectării drepturilor omului		
Subiectul al III-lea:		
<i>Competențe specifice:</i> 3.2. Participarea la rezolvarea problemelor comunității, prin utilizarea capacității de empatie culturală în relațiile cu persoane aparținând unor culturi diferite		
<i>Conținuturi:</i> Persoana și societatea interculturală		
Principii și valori ale societății interculturale		
Abateri de la valorile și principiile societății interculturale:		
– forme de intoleranță (discriminare, segregare, rasism, xenofobie)		
– manifestări și efecte ale lipsei de solidaritate (marginalizare, excludere, izolare)		

Testul nr. 3	24	112
Subiectul I: Rolul și importanța protecției sociale în viața unui copil		
Subiectul al II-lea: Regimurile de guvernare și cetățenii		
Subiectul al III-lea:		
<i>Competențe specifice:</i> 1.2. Formularea unor opinii, explicații, argumente simple pentru promovarea propriilor drepturi și responsabilități		
<i>Conținuturi:</i> Drepturi și responsabilități ale copilului		
Modalități de exercitare a drepturilor și de asumare a responsabilităților		
Școala ca spațiu de exprimare/exercitare/asumare de către copii a drepturilor și a responsabilităților		
Testul nr. 4	26	119
Subiectul I: Rolul principiului pluralismului și al dreptului la liberă asociere		
Subiectul al II-lea: Copiii exploatați și supuși la violențe – prin prisma drepturilor copilului		
Subiectul al III-lea:		
<i>Competențe specifice:</i> 3.1. Manifestarea disponibilității pentru participare civică și pentru exercitarea calității de cetățean		
<i>Conținuturi:</i> Raportul cetățeni – autorități. Drepturi și responsabilități cetățenești în societatea democratică		
Domnia legii și puterea cetățenilor		
Drepturile și libertățile cetățenești și respectarea legilor; limite ale libertății		
Alt subiect posibil:		
<i>Competențe specifice:</i> 2.1. Elaborarea, în echipă, a unui proiect dedicat problemelor comunității educaționale/locale		
3.1. Manifestarea disponibilității pentru participare civică și pentru exercitarea calității de cetățean		
<i>Conținuturi:</i> Elaborarea și derularea unui proiect educațional privind limitele libertății		
<ul style="list-style-type: none"> ● Alegerea temei ● Elaborarea fișei de proiect ● Derularea proiectului propus ● Evaluarea proiectului propus		
Testul nr. 5	29	130
Subiectul I: Importanța existenței unei societăți de tip intercultural		
Subiectul al II-lea: Familia – leagănul umanității – și dreptul copiilor la familie		
Subiectul al III-lea:		
<i>Competențe specifice:</i> 3.1. Manifestarea disponibilității pentru participare civică și pentru exercitarea calității de cetățean		
<i>Conținuturi:</i> Raportul cetățeni – autorități. Drepturi și responsabilități cetățenești în societatea democratică		
Cetățenia activă. Participarea cetățenilor la luarea deciziilor publice și la controlul aplicării acestora		
Societatea civilă, organizații nonguvernamentale, tipuri de inițiative cetățenești în comunitățile locale		

Testul nr. 6	31	139
Subiectul I: Rolul autorităților locale în viața comunității		
Subiectul al II-lea: Dreptul copiilor la identitate – garanția apartenenței		
Subiectul al III-lea:		
<i>Competențe specifice:</i> 1.3. Raportarea critică la opiniile, explicațiile și argumentele formulate de alte persoane în contextul unor dezbateri privind asigurarea și promovarea drepturilor copilului		
<i>Conținuturi:</i> Drepturi și responsabilități ale copilului		
Drepturi ale copilului; responsabilități asociate acestora		
Exemplificarea unor drepturi în contexte concrete (dreptul la educație)		
 Testul nr. 7	 33	 147
Subiectul I: Rolul respectării drepturilor omului în contextul unui regim democratic		
Subiectul al II-lea: Mens sana in corpore sano – Respectarea dreptului la sănătate al copilului		
Subiectul al III-lea:		
<i>Competențe specifice:</i> 1.1. Manifestarea interesului pentru formularea de întrebări cu privire la propriile drepturi și responsabilități		
<i>Conținuturi:</i> Formularea de întrebări		
Capacitatea de a ne mira; valoarea întrebărilor – de ce nu luăm totul ca fiind cunoscut		
Alt subiect posibil:		
<i>Competențe specifice</i>		
1.3. Analizarea unor situații în acord/dezacord cu valorile și principiile societății interculturale		
2.2. Participarea, prin derularea unui proiect intercultural, la rezolvarea problemelor comunității și la promovarea dialogului intercultural		
<i>Conținuturi:</i> Elaborarea și derularea unui proiect educațional pentru promovarea dialogului intercultural		
<ul style="list-style-type: none"> ● Alegerea temei ● Elaborarea fișei de proiect ● Derularea proiectului propus ● Evaluarea proiectului propus 		
 Testul nr. 8	 36	 160
Subiectul I: Necesitatea evitării derapajelor patriotismului în societatea actuală		
Subiectul al II-lea: Dreptul copiilor la un mediu curat – garanția sănătății generațiilor viitoare		
Subiectul al III-lea:		
<i>Competențe specifice:</i> 1.2. Analizarea unor situații problematice determinate de abaterea de la valorile, principiile, practicile societății democratice		
<i>Conținuturi:</i> Domnia legii și puterea cetățenilor		
Justiția ca instituție de apărare și de înfăptuire a dreptății; egalitatea în fața legii și accesul la justiție al cetățenilor.		

Testul nr. 9	38	169
Subiectul I: Importanța valorilor și a principiilor constituționale în România post-comunistă		
Subiectul al II-lea: Valoarea întrebărilor – de ce copiii nu iau totul ca fiind cunoscut		
Subiectul al III-lea:		
<i>Competențe specifice:</i> 1.3. Raportarea critică la opiniile, explicațiile și argumentele formulate de alte persoane în contextul unor dezbateri privind asigurarea și promovarea drepturilor copilului		
<i>Conținuturi:</i> Respectarea, apărarea și promovarea drepturilor copilului		
Categorii de copii în situații de risc și/sau cu cerințe educative speciale (copii din medii dezavantajate socio-economic, copii cu dizabilități, copii care aparțin unor minorități, copii din mediul rural)		
Testul nr. 10	40	177
Subiectul I: Rolul valorizării și promovării în prezervarea moștenirii culturale		
Subiectul al II-lea: Interesul superior al copilului – între firesc și obligație		
Subiectul al III-lea:		
<i>Competențe specifice:</i> 1.1. Utilizarea corectă a termenilor specifici educației interculturale cu referire la fapte/evenimente/procese din societatea contemporană		
<i>Conținuturi:</i> Caracteristici ale societății contemporane		
Identitate și diversitate culturală		
Diversitatea culturală – o caracteristică a societății contemporane		
Alt subiect posibil:		
<i>Competențe specifice</i>		
2.2. Identificarea, prin lucru în echipă, a unor măsuri de intervenție posibile pentru cazuri semnalate de încălcare a drepturilor copilului sau de promovare a acestora		
2.3. Realizarea, în echipă, a unui proiect de promovare a drepturilor copiilor pentru investigarea/soluționarea unor probleme specifice		
<i>Conținuturi:</i> Elaborarea și derularea unui proiect educațional pentru promovarea unui/unor responsabilități conexe drepturilor copilului		
<ul style="list-style-type: none"> ● Alegerea temei ● Elaborarea fișei de proiect ● Derularea proiectului propus ● Evaluarea proiectului propus		
Testul nr. 11	43	189
Subiectul I: Rolul diversității culturale în societatea contemporană		
Subiectul al II-lea: Limite ale libertății		
Subiectul al III-lea:		
<i>Competențe specifice:</i> 2.2. Identificarea, prin lucru în echipă, a unor măsuri de intervenție posibile pentru cazuri semnalate de încălcare a drepturilor copilului sau de promovare a acestora		
<i>Conținuturi:</i> Respectarea și apărarea drepturilor copiilor		

Categoriile de copii în situații de risc și/sau cu cerințe educative speciale (copiii din medii dezavantajate socio-economic, copiii cu dizabilități, copiii care aparțin unor minorități, copiii din mediul rural)

Testul nr. 12 ..... 45 197

Subiectul I: Rolul patrimoniului cultural în definirea identității personale în prezent

Subiectul al II-lea: Cooperare instituțională pentru a consacra principiul interesului superior al copilului

Subiectul al III-lea:

Competențe specifice: 3.2. Participarea la rezolvarea problemelor comunității, prin utilizarea capacității de empatie culturală în relațiile cu persoane aparținând unor culturi diferite

Conținuturi: Identitatea culturală proprie și identitatea culturală a celorlalți

Patrimoniul cultural/moștenirea culturală

Tradiții și obiceiuri comune/diferite ale culturilor

Alt subiect posibil:

Competențe specifice

1.1. Manifestarea interesului pentru formularea de întrebări cu privire la propriile drepturi și responsabilități

2.1. Formularea unor probleme care vizează drepturile copilului, ca punct de plecare în rezolvarea lor

Conținuturi: Elaborarea și derularea unui proiect educațional pentru promovarea formulării unor probleme care vizează drepturile copilului și a unor soluții pentru rezolvarea lor.

- Alegerea temei
- Elaborarea fișei de proiect
- Derularea proiectului propus
- Evaluarea proiectului propus

Testul nr. 13 ..... 48 209

Subiectul I: Rolul școlii ca spațiu de exprimare/exercitare/asumare de către copii a drepturilor și responsabilităților

Subiectul al II-lea: Rolul principiilor și valorilor într-o societate interculturală

Subiectul al III-lea:

Competențe specifice: 1.3. Argumentarea în favoarea respectării valorilor, principiilor, normelor și practicilor specifice unei societăți democratice și statului de drept

Conținuturi: Principii și instituții democratice

Statul democratic și principiul separării puterilor; autoritățile statului român:

- a) autoritatea legislativă; legile;
- b) executivul; administrația centrală și locală;
- c) autoritatea judecătorească; aplicarea legilor;
- d) Președintele României.

Statul de drept

Testul nr. 14	50	217
Subiectul I: Rolul participării cetățenilor la elaborarea legislației		
Subiectul al II-lea: Rolul comunicării interculturale		
Subiectul al III-lea:		
<i>Competențe specifice:</i> 1.2. Analizarea unor situații problematice determinate de abaterea de la valorile, principiile, practicile societății democratice		
<i>Conținuturi:</i> Cetățenia activă. Participarea cetățenilor la luarea deciziilor publice și la controlul aplicării acestora		
Rolul îndeplinit de mass-media în societate și în formarea opiniei publice		
Testul nr. 15	52	226
Subiectul I: Rolul corelării drepturilor copilului cu responsabilitățile asociate		
Subiectul al II-lea: Formele implicării civice ale cetățenilor în contextul democrației reprezentative		
Subiectul al III-lea:		
<i>Competențe specifice:</i> 1.3. Raportarea critică la opiniile, explicațiile și argumentele formulate de alte persoane în contextul unor dezbateri privind asigurarea și promovarea drepturilor copilului		
<i>Conținuturi:</i> Respectarea și apărarea drepturilor copiilor.		
Categorii de copii în situații de risc și/sau cu cerințe educative speciale (copii din medii dezavantajate socio-economic, copii cu dizabilități, copii care aparțin unor minorități, copii din mediul rural)		
Alt subiect posibil:		
<i>Competențe specifice:</i> 1.1. Utilizarea corectă a termenilor specifici educației interculturale cu referire la fapte/evenimente/procese din societatea contemporană		
3.1. Manifestarea unei atitudini pozitive față de sine și față de ceilalți, față de identitatea culturală proprie și față de identitatea celor care aparțin unor culturi diferite		
<i>Conținuturi:</i> Identitate și diversitate culturală		
<ul style="list-style-type: none"> ● Diversitatea culturală – o caracteristică a societății contemporane ● Complexitatea identității personale în prezent. Identitatea culturală proprie și identitatea culturală a celorlalți <ul style="list-style-type: none"> – patrimoniul cultural/moștenirea culturală – tradiții și obiceiuri comune/diferite ale culturilor – patriotismul și manifestările sale ● Raportul „eu” – „ceilalți”, „noi” – „ceilalți” în societatea multiculturală și în societatea interculturală 		
Testul nr. 16	55	237
Subiectul I: Rolul educației pentru a înțelege complexitatea identității personale în prezent		
Subiectul al II-lea: Drepturile copiilor în situații de risc și cerințe educative speciale		
Subiectul al III-lea:		
<i>Competențe specifice:</i> 1.1. Utilizarea corectă a termenilor specifici educației pentru cetățenie democratică		
<i>Conținuturi:</i> Forme de guvernământ și regimuri politice: regimuri democratice, autoritare și totalitare		

Testul nr. 17	57	247
Subiectul I: Rolul formelor de guvernământ și al regimurilor democratice pentru a înțelege modul de organizare a puterii într-un stat		
Subiectul al II-lea: Trăsăturile persoanei într-o societate interculturală		
Subiectul al III-lea:		
<i>Competențe specifice:</i> 1.2. Identificarea propriilor repere de identitate culturală, prin raportare la sisteme de referință culturale variate		
<i>Conținuturi:</i> Complexitatea identității personale în prezent Identitatea culturală proprie și identitatea culturală a celorlalți		
 Testul nr. 18	 59	 258
Subiectul I: Rolul dreptului la identitate în dezvoltarea armonioasă a copilului		
Subiectul al II-lea: Președintele României în relație cu cele trei autorități ale statului român		
Subiectul al III-lea:		
<i>Competențe specifice:</i> 2.3. Realizarea, în echipă, a unui proiect de promovare a drepturilor copiilor pentru investigarea/soluționarea unor probleme specifice		
<i>Conținuturi:</i> Drepturi ale copilului; responsabilități asociate acestora		
Exemplificarea unor drepturi în contexte concrete (de exemplu: dreptul la identitate, dreptul la familie, dreptul la educație, dreptul la joc și activități recreative, dreptul la protecție împotriva violenței, abuzului și exploatării, dreptul la securitate și protecție socială, protecția mediului – condiție a vieții)		
Corelarea drepturilor cu responsabilitățile asociate		
Alt subiect posibil:		
<i>Competențe specifice:</i> 1.2. Analizarea unor situații problematice determinate de abaterea de la valorile, principiile, practicile societății democratice		
2.3. Rezolvarea, în perechi/echipă, a unor sarcini de lucru referitoare la viața într-o societate democratică		
<i>Conținuturi:</i> Domnia legii și puterea cetățenilor		
– Procesul de elaborare a legilor; participarea cetățenilor la elaborarea legislației		
– Drepturile și libertățile cetățenești și respectarea legilor; limite ale libertății		
– Justiția ca instituție de apărare și de îndeplinire a dreptății; egalitatea în fața legii și accesul la justiție al cetățenilor; copilul în procesul judiciar; delincvența juvenilă; consecințe ale nerespectării legii.		
 Testul nr. 19	 62	 271
Subiectul I: Rolul regulilor și principiilor pentru facilitarea comunicării interculturale		
Subiectul al II-lea: Valoarea întrebărilor		
Subiectul al III-lea:		
<i>Competențe specifice:</i> 1.2. Analizarea unor situații problematice determinate de abaterea de la valorile, principiile, practicile societății democratice		
<i>Conținuturi:</i> Justiția, ca instituție de apărare și de îndeplinire a dreptății; egalitatea în fața legii și accesul la justiție al cetățenilor; copilul în procesul judiciar; delincvența juvenilă; consecințe ale nerespectării legii		

Testul nr. 20	64	279
Subiectul I: Rolul voluntariatului în societatea actuală		
Subiectul al II-lea: Multiculturalitate și interculturalitate		
Subiectul al III-lea:		
<i>Competențe specifice:</i> 2.3. Rezolvarea, în perechi/echipă, a unor sarcini de lucru referitoare la viața într-o societate democratică		
<i>Conținuturi:</i> Cetățenia activă. Participarea cetățenilor la luarea deciziilor publice și la controlul aplicării acestora		
Alegerile și votul; alegerea reprezentanților; evaluarea activității reprezentanților aleși		
Alt subiect posibil:		
<i>Competențe specifice:</i> 2.2. Participarea, prin derularea unui proiect intercultural, la rezolvarea problemelor comunității și la promovarea dialogului intercultural		
3.2. Participarea la rezolvarea problemelor comunității, prin utilizarea capacității de empatie culturală în relațiile cu persoane aparținând unor culturi diferite		
<i>Conținuturi:</i> Elaborarea și derularea unui proiect educațional pentru promovarea empatiei culturale în relațiile cu persoane aparținând unor culturi diferite.		
<ul style="list-style-type: none"> ● Alegerea temei ● Elaborarea fișei de proiect ● Derularea proiectului propus ● Evaluarea proiectului propus 		
Testul nr. 21	67	293
Subiectul I: Justiția, ca instituție de apărare și de înlăptuire a dreptății		
Subiectul al II-lea: Moștenirea culturală – izvor al diversității culturale		
Subiectul al III-lea:		
<i>Competențe specifice:</i> 2.2. Identificarea, prin lucru în echipă, a unor măsuri de intervenție posibile pentru cazuri semnalate de încălcare a drepturilor copilului sau de promovare a acestora		
<i>Conținuturi:</i> Modalități de exercitare a drepturilor și de asumare a responsabilităților		
Copiii, promotori ai propriilor drepturi		
Școala ca spațiu de exprimare/exercitare/asumare de către copii a drepturilor și responsabilităților		
Testul nr. 22	69	300
Subiectul I: Importanța argumentelor în studiul și în formarea gândirii critice		
Subiectul al II-lea: Drepturile omului și regimurile politice		
Subiectul al III-lea:		
<i>Competențe specifice:</i> 3.1. Manifestarea unei atitudini pozitive față de sine și față de ceilalți, față de identitatea culturală proprie și față de identitatea celor care aparțin unor culturi diferite		
<i>Conținuturi:</i> Comunicarea interculturală		
Specificul comunicării interculturale		
Bariere ale comunicării interculturale (stereotipuri și prejudecăți)		

Alt subiect posibil:

Competențe specifice: 1.2. Analizarea unor situații problematice determinate de abaterea de la valorile, principiile, practicile societății democratice

3.1. Manifestarea disponibilității pentru participare civică și pentru exercitarea calității de cetățean

Conținuturi: Cetățenia activă. Participarea cetățenilor la luarea deciziilor publice și la controlul aplicării acestora

- Implicarea civică în contextul democrației reprezentative și al formelor de manifestare a democrației directe
- Alegerile și votul; alegerea reprezentanților; evaluarea activității reprezentanților aleși

Testul nr. 23 ..... 72 309

Subiectul I: Diversitate politică în lumea contemporană

Subiectul al II-lea: Importanța unei societăți interculturale în lumea contemporană

Subiectul al III-lea:

Competențe specifice: 1.1. Manifestarea interesului pentru formularea de întrebări cu privire la propriile drepturi și responsabilități

Conținuturi: Formularea de întrebări

Capacitatea de a ne mira; valoarea întrebărilor – de ce nu luăm totul ca fiind cunoscut

Formularea întrebărilor; cui putem adresa întrebări și modalități alternative de a formula întrebări

Testul nr. 24 ..... 74 316

Subiectul I: Particularitățile comunicării interculturale

Subiectul al II-lea: Rolul instituțiilor în apărarea drepturilor copiilor

Subiectul al III-lea:

Competențe specifice: 1.3. Argumentarea în favoarea respectării valorilor, principiilor, normelor și practicilor specifice unei societăți democratice și statului de drept

Conținuturi: Constituția României

Structura Constituției

Valori și principii constituționale

Testul nr. 25 ..... 76 324

Subiectul I: Rolul instituțiilor în apărarea drepturilor copiilor

Subiectul al II-lea: Rolul societății civile într-o societate democratică

Subiectul al III-lea:

Competențe specifice: 1.1. Utilizarea corectă a termenilor specifici educației interculturale cu referire la fapte/evenimente/procese din societatea contemporană

1.2. Identificarea propriilor repere de identitate culturală, prin raportare la sisteme de referință culturale variate

Conținuturi: Caracteristici ale societății contemporane

Raportul „eu” – „ceilalți”, „noi” – „ceilalți” în societatea multiculturală și în societatea interculturală

Alt subiect posibil:

Competențe specifice: 2.1. Manifestarea unei atitudini pozitive față de sine și față de ceilalți, față de identitatea culturală proprie și față de identitatea celor care aparțin unor culturi diferite

3.2. Participarea la rezolvarea problemelor comunității, prin utilizarea capacității de empatie culturală în relațiile cu persoane aparținând unor culturi diferite

Conținuturi:

- Persoana în societatea interculturală
- Trăsături ale persoanei în societatea interculturală (spirit deschis, flexibilitate, cooperare, abilități relaționale și comunicaționale)

- Comunicarea interculturală

  - specificul comunicării interculturale

  - bariere ale comunicării interculturale (stereotipuri și prejudecăți)

  - reguli și principii pentru facilitarea comunicării interculturale

Testul nr. 26 ..... 79 333

Subiectul I: Persoana în societatea interculturală

Subiectul al II-lea: Rolul mass-media într-o societate democratică

Subiectul al III-lea:

Competențe specifice: 2.3. Realizarea, în echipă, a unui proiect de promovare a drepturilor copiilor pentru investigarea/soluționarea unor probleme specifice

Conținuturi: Elaborarea și derularea unui proiect educațional pentru promovarea unui/unor drepturi ale copilului

Alegerea temei

Elaborarea fișei de proiect

Testul nr. 27 ..... 81 340

Subiectul I: Importanța inițiativei cetățenești în societate

Subiectul al II-lea: Provocările tinerilor într-o lume a diversității culturale

Subiectul al III-lea:

Competențe specifice: 2.1. Formularea unor probleme care vizează drepturile copilului, ca punct de plecare în rezolvarea lor

Conținuturi: Convenția ONU cu privire la drepturile copilului

Principiile generale ale convenției: prioritatea intereselor copilului, non-discriminarea, participarea copiilor la problemele care îi privesc

Alt subiect posibil:

Competențe specifice: 1.1. Utilizarea corectă a termenilor specifici educației pentru cetățenie democratică

1.3. Argumentarea în favoarea respectării valorilor, principiilor, normelor și practicilor specifice unei societăți democratice și statului de drept

Conținuturi:

- Drepturile omului

- Forme de guvernământ și regimuri politice: regimuri democratice, autoritare și totalitare

Testul nr. 28 ..... 84 349

Subiectul I: Importanța călătoriilor în dezvoltarea dialogului intercultural

Subiectul al II-lea: Importanța exprimării opiniilor în viața adolescenților

Subiectul al III-lea:

Competențe specifice: 2.2. Participarea, prin derularea unui proiect, la rezolvarea problemelor comunității educaționale/locale

Conținuturi: Elaborarea și derularea proiectului educațional dedicat problemelor comunității educaționale/locale

Evaluarea proiectului propus

Testul nr. 29 ..... 86 357

Subiectul I: Cunoașterea lumii înconjurătoare prin întrebări și răspunsuri

Subiectul al II-lea: Rolul principiului pluralismului într-o democrație

Subiectul al III-lea:

Competențe specifice: 1.1. Utilizarea corectă a termenilor specifici educației interculturale cu referire la fapte/evenimente/procese din societatea contemporană

3.1. Manifestarea unei atitudini pozitive față de sine și față de ceilalți, față de identitatea culturală proprie și față de identitatea celor care aparțin unor culturi diferite

Conținuturi: Identitatea culturală proprie și identitatea culturală a celorlalți

Patrimoniul cultural/moștenirea culturală

Tradiții și obiceiuri comune/diferite ale culturilor

Testul nr. 30 ..... 88 364

Subiectul I: Importanța respectării drepturilor copiilor în lumea contemporană

Subiectul al II-lea: Relația dintre legislativ și executiv

Subiectul al III-lea:

Competențe specifice: 3.2. Participarea la rezolvarea problemelor comunității, prin utilizarea capacității de empatie culturală în relațiile cu persoane aparținând unor culturi diferite

Conținuturi: Comunicarea interculturală

–Reguli și principii pentru facilitarea comunicării interculturale

Alt subiect posibil:

Competențe specifice: 2.1. Formularea unor probleme care vizează drepturile copilului, ca punct de plecare în rezolvarea lor

2.2. Identificarea, prin lucru în echipă, a unor măsuri de intervenție posibile pentru cazuri semnalate de încălcare a drepturilor copilului sau de promovare a acestora

Conținuturi: Modalități de exercitare a drepturilor și de asumare a responsabilităților

- Copiii, promotori ai propriilor drepturi

- Școala ca spațiu de exprimare/exercitare/asumare de către copii a drepturilor și responsabilităților

Teste

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de trei ore.**

Testul nr. 1

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

1. Constituția reprezintă legea fundamentală a unui stat, ce stabilește principiile de bază ale organizării lui, drepturile și îndatoririle fundamentale ale cetățenilor.
  - A. Enumerați 2 principii și 2 valori constituționale. **4 puncte**
  - B. Explicați două dintre principiile și valorile actualei constituții românești. **6 puncte**
  - C. Precizați 3 posibile diferențe între constituțiile din regimurile democratice și cele ale regimurilor totalitare. **3 puncte**

2. Argumentați, în aproximativ trei pagini, rolul Convenției ONU cu privire la drepturile copilului în respectarea, apărarea și promovarea drepturilor copilului, având în vedere următoarele repere:
  - explicarea înțelesului conceptelor de *copii în situații de risc* și *copii cu cerințe educative speciale*;
  - prezentarea a trei categorii de copii cu cerințe educative speciale sau copii în situații de risc;
  - evidențierea rolului statului în respectarea, apărarea și promovarea drepturilor copiilor.

Notă: Se punctează și utilizarea adecvată a limbajului de specialitate (1 punct) și încadrarea textului în limita de spațiu precizată (1 punct). **17 puncte**

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

Pornind de la citatul: *Un copil, un învățător, o carte și un stilou sunt suficiente pentru a schimba lumea.* (Malala Yousafzai), elaborați un eseu de trei-patru pagini cu titlul *Rolul autorităților, familiei și al școlii în respectarea dreptului la educație.*

- În elaborarea eseului veți avea în vedere următoarele repere:
- definirea conceptelor de *non-discriminare*, *prioritatea intereselor copilului* și *dreptul la educație*;
  - menționarea a trei drepturi ale copilului din Convenția ONU;
  - exemplificarea dreptului la familie și a dreptului la identitate într-un context concret;
  - explicarea rolului școlii ca spațiu de exprimare/exercitare/asumare de către copii a drepturilor și responsabilităților.

Notă: Se punctează coerența textului elaborat (1 punct) și încadrarea eseului în limita de spațiu precizată (1 punct). **30 de puncte**

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Următoarea secvență face parte din programa școlară de *educație socială*:

<i>Competențe specifice</i>	<i>Conținuturi</i>
3.1. Manifestarea disponibilității pentru participare civică și pentru exercitarea calității de cetățean	<p>Raportul cetățeni – autorități. Drepturi și responsabilități cetățenești în societatea democratică</p> <p>● Cetățenia activă. Participarea cetățenilor la luarea deciziilor publice și la controlul aplicării acestora</p> <p>– Rolul îndeplinit de mass-media în societate și formarea opiniei publice</p>

(Programa școlară: *Educație socială, OMEN nr. 3.393/2017*)

Realizați un demers didactic pentru formarea competenței 3.1 din secvența dată prin intermediul *studiului de caz*, ca metodă didactică modernă, prin valorificarea următoarelor repere:

- explicarea metodei didactice date;
- enumerarea a patru etape ale învățării bazate pe studiul de caz;
- justificarea faptului că învățarea bazată pe studiul de caz este o metodă didactică activă;
- prezentarea, în aproximativ o pagină, a conținutului științific care vizează dezvoltarea competenței specifice date;
- menționarea unei activități de învățare adecvate pentru formarea competenței specifice date, precizând totodată resursele (de timp, de loc, forme de organizare a activității didactice, mijloace de învățământ) utilizate;
- exemplificarea modului de formare a competenței specifice date, utilizând metoda studiului de caz, prin activitatea de învățare menționată.

Alt subiect posibil:

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Răspundeți la fiecare dintre următoarele cerințe ce vizează tematica pentru metodică disciplinei de concurs:

1. Precizați conținutul următoarelor noțiuni: *auxiliarele didactice* și *ariile curriculare*. **6 puncte**
2. Explicați necesitatea *Reperelor bibliografice*, ca parte a structurii programei școlare pentru *Educație socială – clasele V-VIII*. **3 puncte**
3. Prezentați comparativ *metodele tradiționale și metodele complementare de evaluare*, la disciplina *Educație pentru cetățenie democratică*. **3 puncte**

4. Proiectați o *listă de control/verificare*, ca instrument al observării sistematice a activității și a comportamentului elevilor, formulând cinci enunțuri sau caracteristici sau comportamente ale elevului în vederea evaluării la disciplina *Educație pentru cetățenie democratică*.

10 puncte

5. Următoarea secvență face parte din programa școlară pentru *Educație pentru cetățenie democratică*, aprobată prin OMEN nr. 3.393/2017:

Competențe generale:

1. *Raportarea critică la fapte, evenimente, idei, procese din viața personală și a diferitelor grupuri și comunități, prin utilizarea unor achiziții specifice domeniului social*

2. *Cooperarea pentru realizarea unor activități și pentru investigarea unor probleme specifice diferitelor grupuri și comunități, prin asumarea unor valori și norme sociale și civice*

Competențe specifice	Conținuturi
2.1. Elaborarea, în echipă, a unui proiect dedicat problemelor comunității educaționale/locale 3.1. Manifestarea disponibilității pentru participare civică și pentru exercitarea calității de cetățean	Elaborarea și derularea unui proiect educațional pentru prevenirea delincvenței juvenile ● Alegerea temei ● Elaborarea fișei de proiect ● Derularea proiectului propus ● Evaluarea proiectului propus

(Programă școlară: *Educație socială*, OMEN nr. 3393/2017)

a. Precizați care este relația dintre competențele generale și competențele specifice din secvența dată.

3 puncte

b. Construiți o activitate didactică prin care să formați/dezvoltați competența specifică 3.1.

5 puncte

Rezolvări

Testul nr. 1

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

1.

A. Constituția reprezintă legea fundamentală a unui stat prin care se stabilesc regulile ce stau la baza funcționării unui stat. Valorile și principiile constituționale sunt cele care definesc regimul politic al statului. Patru valori și principii constituționale ale actualei Constituții românești sunt:

- Principiul separației puterilor în stat;
- Principiul pluralismului;
- Egalitatea în fața legii;
- Libertatea.

B. Principiul separației puterilor în stat este cel ce garantează existența unui regim democratic într-un stat. Nerespectarea acestui principiu, precum și lipsa sa din prevederile oricărei constituții are loc doar în cazul regimurilor totalitare și, în unele cazuri, în regimurile autoritare.

Acest principiu presupune împărțirea puterii de stat între mai multe instituții, nu concentrarea acesteia în favoarea partidului unic sau al conducătorului statului, așa cum se întâmplă în regimurile totalitare.

Acest principiu presupune existența a trei puteri în stat: legislativă, executivă și judecătorească.

Puterea legislativă aparține Parlamentului, alcătuit din cele două camere: Camera Deputaților și Senat. Această putere are ca principale prerogative redactarea, dezbateră și adoptarea legilor. Elementul final al adoptării unei legi îi aparține însă președintelui statului, acesta trebuind să o ratifice, pentru ca mai apoi să fie publicată în Monitorul Oficial.

Puterea executivă, reprezentată de Guvern, are rolul de a veghea la punerea în executare a legilor, adică la aplicarea legislației în vigoare.

Guvernul este condus de către Primul-ministru, numit în funcție de președintele țării, la propunerea partidului majoritar. În alcătuirea Guvernului intră ministerele, a căror activitate este împărțită pe domenii (educație, sănătate, agricultură etc.).

Cea de a treia putere în stat este puterea judecătorească, a cărei principală atribuție o reprezintă sancționarea încălcării prevederilor legale în vigoare.

Cele trei puteri, descrise pe larg mai sus, își desfășoară activitatea independent una față de alta, fără intervenții sau influențe din partea unor terțe persoane sau instituții, chiar dacă vorbim despre președinte, politicieni ori funcționari de stat cu rang înalt.

Tocmai prin această transmitere a funcțiilor către parlament, guvern și administrație, precum și către judecători independenți, puterea statală este ținută în echilibru, prin intermediul unor controale reciproce (echilibrul puterilor), cetățenii fiind astfel apărați de potențialele intervenții despotice ale statului.

C. Pornind de la asemănările și deosebirile dintre regimul politic democratic și cel totalitar, putem evidenția cu ușurință prima deosebire dintre o constituție democratică și una totalitară. Astfel, din moment ce

Într-un regim totalitar puterea de stat este destinată partidului unic sau, după caz, conducătorului țării, este evident faptul că principiul separației puterilor în stat nu va fi menționat în constituția unui astfel de stat. La polul opus, o constituție democratică va avea acest principiu la baza funcționării statului.

O a doua posibilă diferență o reprezintă garantarea dreptului la proprietate (precum și alte drepturi social-economice), ce în majoritatea statelor totalitare nu este respectat, deci nu apare consemnat în constituție, pe când într-o constituție democratică îl regăsim.

Din categoria drepturilor social-politice, libertatea de exprimare și libertatea cultelor vor fi cele care lipsesc cel mai des din prevederile unei constituții pe baza căreia funcționează un stat totalitar. La polul opus, o constituție aparținând unui regim democrat va avea în centrul prevederilor sale cetățeanul și garantarea drepturilor și libertăților acestuia de către constituție.

2.

Adoptarea în 1948 a Declarației Universale a Drepturilor Omului a fost momentul în care drepturile de bază ale tuturor ființelor umane din lume, în care se includeau și copiii, erau stabilite pentru prima oară într-un document oficial al Națiunilor Unite. Curând după, însă, au apărut curente de opinie conform cărora copiii au nevoie de protecție specială. Astfel, în 1950 apare primul proiect al drepturilor copilului ce a fost discutat timp de mai mulți ani de către reprezentanții statelor membre în cadrul Organizației Națiunilor Unite. Abia pe 20 noiembrie 1959, Națiunile Unite au adoptat Declarația Drepturilor Copilului. Aceasta nu avea caracter obligatoriu, ci era o recomandare pentru politicile viitoare ale statelor. Anul 1979 a fost sărbătorit în întreaga lume ca Anul Copilului. Efectul imediat a fost reluarea discuțiilor asupra elaborării mai în detaliu a drepturilor copilului, dar mai ales necesitatea ca aceste drepturi să devină obligatorii din punct de vedere juridic pentru toate statele. Abia la 20 noiembrie 1989, Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite a adoptat în unanimitate Convenția privind drepturile copilului, numită și Acordul privind drepturile copilului. Până în prezent, Convenția a fost adoptată de 196 de țări membre ale Națiunilor Unite. România a fost printre primele state care a semnat și a ratificat Convenția încă din 1990, obligându-se astfel să aplice integral și corespunzător standardele juridice în domeniul promovării și protecției drepturilor copilului.

Odată cu revenirea României, în anul 1989, la un regim politic democrat, garantarea de către stat a drepturilor fundamentale ale omului a devenit o cetitudine. Din anul 1990, odată cu ratificarea de către statul nostru și a Convenției ONU cu privire la drepturile copilului, garantarea și respectarea drepturilor unor categorii speciale de copii, cum sunt cei aflați în situații de risc sau a copiilor cu cerințe educative speciale, este un fapt firesc.

Conceptul de copil în situație de risc se referă la acel copil ale cărui drepturi la creștere, dezvoltare, educație și sănătate pot fi încălcate din cauza unor anumite circumstanțe și condiții de ordin social, economic, psihoemoțional sau de sănătate, ori a dovezilor că părinții sau reprezentanții legali ai copilului sunt susceptibili de îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor privind creșterea și educația copilului.

Din punct de vedere legislativ, sunt considerați copii aflați în situații de risc acei copii supuși violenței, neglijării, lipsei de supraveghere și îngrijire precum și copiii care practică vagabondajul, cerșitul, prostituția. Tot din aceeași categorie fac parte orfanii, copiii abandonați ori acei copii ce au un părinte căruia i s-a instituit o măsură de ocrotire judiciară (ocrotire provizorie, curatelă sau tutelă). În asemenea cazuri, statul protejează copilul asigurând și promovând cu prioritate interesul superior al copilului. Astfel,

statul are obligația de a asigura familiei asistența necesară pentru educarea și creșterea copiilor, acordând asistență individualizată fiecărui copil. Nu în ultimul rând, trebuie să se țină cont de prioritatea privind creșterea și educarea copilului în familie, ținând cont de identitatea sa etnică, religioasă, culturală și lingvistică, în cazul luării unei măsuri de protecție.

O altă categorie de copii beneficiari ai Convenției ONU o reprezintă copiii cu cerințe educaționale speciale (CES). Acești copii au necesități educaționale suplimentare, complementare obiectivelor generale ale educației, adaptate particularităților individuale și celor caracteristice unei anumite deficiențe sau dizabilități, ori tulburări sau dificultăți de învățare sau de altă natură.

Din categoriile mai sus enunțate fac parte copiii din medii dezavantajate socio-economic, copii cu dizabilități, cei ce aparțin unor minorități, copii din mediul rural, precum și cei ce sunt refugiați sau provin din zone de conflict. Copiii ce provin sau sunt refugiați din zone de conflict armat reprezintă o categorie ce beneficiază în prezent în România de protecția statului. Este vorba despre copiii ucrainieni, refugiați împreună cu familiile lor sau singuri în țara noastră, unde statul le asigură un trai decent, respectându-le dreptul la educație, sănătate, precum și celelalte drepturi fundamentale.

În cazul copiilor cu CES, dificultățile sau dizabilitățile acestora nu sunt în România un motiv pentru ca aceștia să nu aibă drepturi egale cu ceilalți copii sau, mai rău, să fie discriminați. Această categorie de copii beneficiază de asistență medicală pe măsura nevoilor lor și sunt integrați în învățământul de stat.

O a treia categorie o reprezintă copiii proveniți din mediul rural cărora statul le asigură șanse egale cu a copiilor din mediul urban, continuarea studiilor fiind posibilă chiar dacă în localitățile de baștină sau în cele învecinate nu există posibilitatea finalizării tuturor ciclurilor de studii. Astfel, indiferent dacă provine din mediul urban sau rural, în România orice copil își poate finaliza studiile preuniversitare nefăcându-se niciun fel de discriminare din motive legate de statutul socio-economic sau de proveniență culturală.

Autoritățile statului român au obligația să garanteze și să promoveze respectarea drepturilor copiilor asigurând prevenirea separării copilului de părinții săi, precum și protecția specială a copilului lipsit temporar sau definitiv de îngrijirea părinților săi. În acest sens, conform Legii nr. 272/2004, instituțiile și serviciile cu atribuții în protecția copilului funcționează atât la nivel central, cât și la nivel local.

Promovarea drepturilor copilului este realizată de către Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice. Tot la nivel central, apărarea drepturilor și libertăților copilului, în raport cu autoritățile publice, precum și promovarea acestora se realizează și prin instituția Avocatul Poporului și Avocatul Copilului. La nivel local, autoritățile administrației publice au în egală măsură obligația de a promova și a respecta drepturile copiilor. În mod special, Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului reprezintă instituția publică ce funcționează în subordonarea consiliului județean sau a consiliilor locale. Aceasta are atribuții în coordonarea activităților de asistență socială și de protecție a familiilor și a drepturilor copilului, asigură aplicarea unitară a prevederilor legislației din domeniul protecției și promovării drepturilor copilului, monitorizează respectarea drepturilor copilului și poate solicita informații și documente, în condițiile legii, în vederea realizării atribuțiilor sale.

Perioada scursă de la ratificarea Convenției de către România în anul 1990 a marcat importante evoluții în situația copiilor din România, în mod special în cazul copiilor cu cerințe educative speciale. Totuși, dincolo de măsurile adoptate de autorități cu un impact pozitiv asupra drepturilor copilului, mai sunt fenomene îngrijorătoare datorate crizei economice sau lipsei unei viziuni ce are la bază interesul superior al copilului.

Rolul autorităților, al familiei și al școlii în respectarea dreptului la educație

Citatul: *Un copil, un învățător, o carte și un stilou sunt suficiente pentru a schimba lumea.* reprezintă o afirmație puternică care subliniază importanța educației în transformarea lumii.

Conceptul de non-discriminare este esențial în asigurarea drepturilor copilului și în promovarea unei societăți echitabile și incluzive. Non-discriminarea înseamnă că toți copiii, indiferent de sex, rasă, etnie, religie, orientare sexuală, dizabilități sau statut socio-economic, trebuie să aibă acces la aceleași oportunități și să fie tratați cu aceeași demnitate și respect. În plus, este important ca toate politicile și practicile educaționale să se bazeze pe acest principiu de non-discriminare pentru a garanta că niciun copil nu este exclus sau marginalizat din cauza diferențelor.

Prioritatea intereselor copilului se referă la faptul că, în orice decizie care îl privește, interesul superior al copilului trebuie să primeze. Aceasta înseamnă că toate deciziile referitoare la educație, sănătate, protecție sau orice alt aspect al vieții copilului trebuie să fie luate în considerare prin prisma beneficiilor și necesităților acestuia, și nu prin prisma intereselor adulților.

Dreptul la educație este un drept fundamental al copilului recunoscut de Convenția ONU privind drepturile copilului. Acest drept include dreptul tuturor copiilor la o educație gratuită și obligatorie cel puțin până la vârsta de șase ani, accesul la o educație de calitate și la formare profesională, indiferent de sex, etnie sau alte diferențe.

În ceea ce privește drepturile copilului, Convenția ONU a identificat trei drepturi principale: dreptul la supraviețuire și dezvoltare, dreptul la participare și dreptul la protecție împotriva violenței, abuzului și exploatării. Dreptul la supraviețuire și dezvoltare se referă la dreptul copilului de a avea acces la nutriție adecvată, îngrijire medicală, educație și condiții de trai sigure și sănătoase. Dreptul la participare se referă la dreptul copilului de a fi ascultat și de a-și exprima opiniile. În ceea ce privește dreptul la protecție împotriva abuzurilor și exploatării, respectarea acestui drept protejează copiii de situațiile în care, din cauza mediului defavorizat sau a zonelor de conflict armat din care provin, devin ținte ușoare a rețelelor de exploatare a minorilor prin cerșetorie, prostituție sau exploatare prin muncă.

Dreptul la familie și la identitate sunt drepturi fundamentale ale copilului, recunoscute în Convenția ONU privind drepturile copilului. Aceste drepturi sunt esențiale pentru dezvoltarea psihologică, emoțională și socială a copiilor și sunt adesea încălcate în contexte de conflicte armate, migrație sau discriminare.

Un exemplu de încălcare a dreptului la familie și identitate poate fi găsit în situația copiilor refugiați sau solicitanți de azil. Acești copii sunt adesea separați de familiile lor din cauza războaielor, persecuției sau migrației forțate și sunt nevoiți să își construiască o nouă identitate într-un mediu străin. În aceste situații, rolul școlii poate fi crucial în asigurarea protecției și dezvoltării copiilor. Școala poate fi un loc sigur pentru copii, unde se pot simți incluși și acceptați și unde pot dezvolta relații sociale pozitive cu colegii și profesorii. De asemenea, școala poate oferi sprijin educațional și psihologic, cum ar fi consiliere, servicii de sănătate mentală sau cursuri de limba și cultura țării-gazdă, care să ajute copiii să se adapteze la noua lor situație și să își reconstruiască identitatea.

Un alt exemplu poate fi povestea lui Alex care a fost adoptat de la vârsta de doi ani de către o familie iubitoare. Chiar dacă nu a fost crescut de părinții biologici, el a avut mereu sprijinul și dragostea părinților săi adoptivi. Cu toate acestea, Alex a început să se întrebe despre familia sa biologică și despre identitatea sa.

Părinții săi adoptivi au înțeles nevoia sa de a descoperi rădăcinile sale și l-au ajutat să își găsească familia biologică. Împreună cu ei, Alex a călătorit în străinătate pentru a întâlni membrii familiei sale biologice. Acesta a fost un moment emoționant pentru el, deoarece a descoperit că are frați și surori, care îi seamănă atât de mult.

În această situație, dreptul la familie și la identitate au fost respectate. Alex a avut posibilitatea să își cunoască familia biologică și să își dezvolte identitatea. Acest lucru a avut un impact pozitiv asupra dezvoltării sale emoționale și sociale.

Un al treilea exemplu care ilustrează dreptul la familie și dreptul la identitate este situația copiilor din familiile monoparentale, care pot fi marginalizați și stigmatizați în societate.

Un copil care crește într-o familie monoparentală poate fi expus la discriminare și stigmatizare din partea societății. Acestea pot duce la sentimente de izolare și singurătate, care pot afecta dezvoltarea emoțională și psihologică a copilului. De asemenea, copilul poate fi privat de accesul la resurse și oportunități care ar putea fi disponibile într-o familie cu doi părinți.

De multe ori, școala joacă un rol suplimentar, dacă nu primordial, în conștientizarea de către copiii a drepturilor, dar și a responsabilităților pe care le au. Pe lângă mediul familial în care le sunt respectate drepturile, dar în care au și responsabilități, școala este cel de-al doilea loc în care drepturile le sunt respectate, responsabilitățile sunt clar subliniate, dar în egală măsură pot conștientiza rolul pe care îl pot avea mai târziu în societate, în calitate de cetățeni. Astfel, exercițiul civic de a candida la un post în cadrul Consiliului elevilor din școală, organizarea unei campanii în acest sens, dar și implicarea lor în campanii de conștientizare la nivel de școală sau comunitate a drepturilor și responsabilităților copilului sunt la fel de importante în învățarea și asumarea spiritului civic.

Educația primită la școală, pe lângă cea din cadrul familiei, este o etapă esențială și obligatorie în viața unui copil, de aceea s-a militat și se va milita în continuare pentru respectarea dreptului la educație a tuturor copiilor, indiferent de orientare religioasă, stare socio-economică, rasă, etnie sau gen.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

M. Le Bouffant apreciază că asupra formării educabilului, activitatea didactică poate fi privită din trei perspective: metodică, expresivă și socializantă.

Abordarea expresivă vizează dezvoltarea zonelor creative ale elevilor ca element definitoriu în dezvoltarea lor afectiv-atitudinală.

Abordarea socializantă vizează activitățile și ideea că o parte dintre comportamentele noastre sunt determinate de observația asupra comportamentelor altora. Abordarea metodică are ca obiectiv formarea competențelor prin intermediul conținuturilor menționate în Programa școlară.

Fiind un cadru didactic conștient de influența pe care o am în modelarea personalității elevilor prin facilitarea demersului didactic asupra formării conștiinței identitare și a spiritului civic, activitatea di-

dactică pe care o voi construi subliniază responsabilitatea pe care o am în formarea profilului absolventului de gimnaziu.

Secvența din programa școlară e definită de conținutul unei etape și obiectivul major asociat acesteia.

Obiectivele lecției au menirea de a forma și a dezvolta competența aleasă cu ajutorul conținuturilor:
O1: – elevii să definească conceptul mass-media; O2: – să manifeste interes pentru problemele comunității și implicare civică.

Competențele specifice se formează pe parcursul unui an de studiu și sunt deduse din cele generale.

Relația dintre elementele de conținut ales, competența specifică și obiective este una de interdependență și interdeterminare, de subordonare a conținutului la obiectivul operațional, profesorul folosindu-se de conținut ca de un mijloc prin care se urmărește formarea competenței.

Tiparul de proiectare a secvenței didactice este ERR, deoarece acesta stabilește etapele acțiunii didactice în acord cu obiectivele și conținutul, iar prin repetarea parcursului de învățare, elevii îl pot relua singuri.

Modul în care se desfășoară secvența didactică este stâns legat de abordarea metodică care e în legătură cu abordarea expresivă și cea socializantă.

Demersul analogic se referă la transpunerea, într-un nou context, a unui fapt cunoscut deja.

Metoda studiului de caz, după cum opinează I. Cerghiuț, „mijlocește o confruntare directă cu o situație din viața reală autentică” și are un caracter activ, cu evidente valențe euristice, fiind considerată o metodă didactică activă și modernă.

Profesorul numește studiul de caz în concordanță cu un conținut propus: „rolul îndeplinit de mass-media în societate și în formarea opiniei publice” și se respectă cei șase pași pe care metoda îi presupune:

I. Prezentarea cadrului general

II. Sesizarea nuanțelor cazului și înțelegerea necesității rezolvării

III. Studiul cazului

IV. Dezbaterăa modului de soluționare

V. Formularea concluziilor

VI. Evaluarea modului de rezolvare a situației, cazului

În prima etapă, elevii urmăresc un clip video despre o situație în care o știre apărută într-un ziar național s-a dovedit a fi falsă în urma verificării informației de către autoritățile competente.

În calitate de profesor și folosind demersul analogic, încerc să alcătuiesc un organizator grafic și să clarific termeni precum: opinie publică, mass-media, sondaj de opinie. De asemenea, pe parcursul celorlalte etape ale metodei folosite se vor dezbate rolul mass-mediei de a informa corect cetățenii și de a contribui la educarea și formarea opiniei publice.

Deoarece competența specifică este 3.1. „Manifestarea disponibilității pentru participare civică și pentru exercitarea calității de cetățean” și ținând cont că se urmărește folosirea celor învățate în viața de după școală, voi propune redactarea unui „eseu de 5 minute” în care elevii să ilustreze importanța materialelor informative din mass-media și modul în care acestea influențează formarea opiniei publice.

Atât studiul de caz cât și eseuul se vor desfășura pe grupe de elevi.

Forma de organizare a clasei este activitatea pe grupe de 4 elevi, deoarece le dezvoltă inteligența emoțională

și valorifică „pilonii educației” ai lui J. Delors. Conform lui D. Goleman, elevii își clădesc încrederea în sine și dezvoltă aptitudinile sociale prin această formă de organizare și participare la activitatea didactică.

Strategia învățării presupune:

1. Stabilirea obiectivelor, formarea și dezvoltarea competențelor, dezvoltarea spiritului civic, a stimei de sine și încrederii.
2. Adaptarea comunicării grupului țintă: elevii clasei.
3. Alegerea canalelor de comunicare: conversație euristică, materiale video, comunicarea prin mijloace electronice, dar și tradiționale: tabla, caietul.
4. Valorificarea resurselor temporale: activitatea descrisă se desfășoară în 40 de minute.

Demersul didactic pe care l-am propus subliniază ideea „învățării excepționale”:

„Excelența în învățare presupune existența unor demersuri didactice dublu orientate: spre dezvoltarea intelectuală a elevului și spre dezvoltarea lui personală”. (Ken Bain)

Alt subiect posibil:

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

1. „Auxiliare didactice”, în accepțiunea Metodologiei – CADRU PRIVIND REGLEMENTAREA UTILIZĂRII AUXILIARELOR DIDACTICE ÎN UNITĂȚILE DE ÎNVĂȚĂMÂNT PREUNIVERSITAR, art. 2 (1), sunt definite ca fiind materiale-suport elaborate în sprijinul profesorilor și al elevilor, pentru implementarea adecvată și eficientă a curriculumului național.

Aria curriculară reprezintă o grupare de discipline școlare care au în comun anumite obiective și metodologii și care oferă o viziune interdisciplinară și/sau multidisciplinară asupra obiectelor de studiu, ponderea acestora în planul de învățământ variind în funcție de vârsta elevilor și nivelul de studiu.

2. Reperele bibliografice sunt esențiale în structura programelor școlare pentru Educație socială în clasele V-VIII, deoarece promovează dezvoltarea unor abilități critice și analitice, încurajează cercetarea autonomă și etică și asigură calitatea și relevanța informațiilor prezentate în cadrul cursurilor.

Acestora le revine rolul de a oferi suportul necesar pentru cercetare și învățare. Acestea indică sursele de informații relevante, cum ar fi cărți, articole de revistă, site-uri web și alte resurse, care pot fi consultate pentru aprofundarea subiectelor abordate în cadrul cursurilor de Educație socială.

Prin consultarea și evaluarea reperelor bibliografice, elevii, dar și profesorii, învață să-și dezvolte abilitățile de gândire critică și analitică, să examineze și să compare diferite surse, să evalueze credibilitatea și relevanța acestora și să-și formeze propriile opinii informate.

Reperelor bibliografice le revine și rolul de a promova respectarea eticii academice. Prin includerea reperelor bibliografice în structura programelor școlare se asigură că acestea sunt bazate pe informații actuale și relevante, provenite din surse credibile și variate. Acest lucru contribuie la îmbunătățirea calității și coerenței învățământului în domeniul Educației sociale.

3. Metodele tradiționale cât și cele complementare de evaluare joacă un rol important în evaluarea cunoștințelor, abilităților și atitudinilor elevilor.

Metodele tradiționale de evaluare sunt testele scrise, ce constau în întrebări cu variante de răspuns sau cu completare de răspuns. Ele pot fi de tip grilă, întrebări cu alegere multiplă sau eseuri. Acestea evaluează în principal cunoștințele teoretice ale elevilor.

Examinările orale sunt și ele metode tradiționale de evaluare. În cadrul acestora, elevii sunt evaluați pe baza răspunsurilor verbale la întrebările puse de profesor. Aceste evaluări pot evidenția înțelegerea și capacitatea de exprimare a elevilor.

Metodele complementare de evaluare sunt proiectele și lucrările de cercetare, studiul de caz și dezbaterile, precum și jocul de rol.

Elevii sunt angajați în proiecte de cercetare care implică colectarea și analiza informațiilor, dezvoltarea unor argumente și prezentarea rezultatelor într-un mod coerent și bine argumentat. Aceste proiecte evaluează abilitățile de cercetare, analiză critică și sinteză a informațiilor.

Studiul de caz și dezbaterile presupun ca elevii să analizeze cazuri, situații relevante pentru contextul Educației pentru cetățenie democratică și să participe la discuții în grup pentru a explora diverse perspective și soluții. Aceste activități evaluează capacitatea elevilor de a aplica cunoștințele în situații complexe și de a colabora eficient cu alți elevi.

Elevii pot fi implicați și în activități de simulare a proceselor ori instituțiilor democratice sau în jocuri de rol care le permit să experimenteze diferite roluri și perspective. Aceste activități evaluează înțelegerea și abilitățile practice în contexte realiste și interactive.

Metodele tradiționale de evaluare se concentrează în principal pe cunoștințe teoretice și abilități de bază, în timp ce metodele complementare pun un accent mai mare pe aplicarea practică a cunoștințelor în contexte relevante.

În egală măsură, metodele tradiționale sunt adesea mai ușor de administrat și de evaluat în masă, în timp ce metodele complementare pot fi mai laborioase și pot necesita mai mult timp și resurse. Însă, metodele complementare au potențialul de a fi mai captivante și mai motivate pentru elevi, deoarece implică activități interactive și practice.

În concluzie, ambele tipuri de metode de evaluare sunt importante și complementare în evaluarea Educației pentru cetățenie democratică, contribuind la evaluarea cuprinzătoare a cunoștințelor, abilităților și atitudinilor elevilor în acest domeniu.

4. O listă de verificare pentru observarea sistematică a activității și comportamentului elevilor în cadrul disciplinei Educație pentru cetățenie democratică poate avea în vedere urmărirea următoarelor repere ale activității elevului la oră:

1. Participarea activă la dezbateri și discuții

- Elevul contribuie cu idei și argumente relevante în timpul dezbaterilor și discuțiilor.
- Demonstrează capacitatea de a asculta și de a lua în considerare perspectivele diferite ale colegilor.
- Este deschis la dialog și cooperează cu ceilalți elevi în cadrul activităților de grup.

2. Demonstrarea cunoștințelor despre instituțiile și procesele democratice

- Elevul prezintă o înțelegere corectă și detaliată a instituțiilor și proceselor democratice, cum ar fi guvernarea, alegerile, separația puterilor în stat etc.
- Poate explica rolul și importanța acestor instituții și procese în cadrul unei societăți democratice.

3. Abilități de rezolvare a conflictelor și de mediere

- Elevul manifestă abilități de rezolvare a conflictelor în mod pașnic și constructiv.
- Este capabil să identifice sursele conflictelor și să propună soluții sau compromisuri acceptabile pentru toți cei implicați.
- Demonstrează respect pentru opiniile și drepturile celorlalți și este deschis la negociere și colaborare.

4. Angajarea în activități de serviciu comunității, voluntariat și civism

- Elevul participă activ la activități de serviciu comunitar sau de voluntariat care promovează valorile democratice și responsabilitatea civică.
- Este conștient de problemele și nevoile comunității și este dispus să contribuie la soluționarea lor în mod activ și implicat.

5. Etica și responsabilitatea în folosirea informațiilor și resurselor

- Elevul demonstrează respect pentru adevăr și integritate academică în utilizarea informațiilor și resurselor.
- Evită plagiatul și citează corect sursele în lucrările și proiectele sale.
- Este capabil să analizeze critic informațiile și să identifice sursele credibile și nepartizane.

Această listă de verificare poate fi utilizată de către profesori pentru a observa și a evalua comportamentul și activitatea elevilor în cadrul cursurilor de Educație pentru cetățenie democratică, ajutând la identificarea punctelor forte și a domeniilor în care elevii pot avea nevoie de sprijin suplimentar.

5. Relația dintre competențele generale și competențele specifice din secvența dată este una complementară și interconectată. Competențele generale sunt cele care se referă la capacitățile și abilitățile generale pe care elevii le dezvoltă în timpul învățării, cum ar fi abilitățile de comunicare, gândire critică, colaborare și responsabilitate.

Competențele specifice, pe de altă parte, sunt specifice domeniului sau disciplinelor în care sunt aplicate și evidențiază obiectivele și aptitudinile specifice pe care elevii trebuie să le dobândească într-un anumit context sau domeniu.

În secvența dată, competențele generale precum colaborarea în echipă și participarea civică sunt complementare cu competențele specifice enumerate. De exemplu, în realizarea proiectului educațional pentru prevenirea delincvenței juvenile (competența specifică 3.1), elevii trebuie să manifeste disponibilitatea pentru participare civică și pentru exercitarea calității de cetățean. Acest lucru implică colaborarea în echipă, comunicarea eficientă și asumarea responsabilității pentru rezultatele proiectului, toate acestea fiind aspecte ale competențelor generale.

O activitate didactică pentru dezvoltarea competenței specifice 3.1 poate avea titlul: „Construirea unui proiect educațional pentru comunitate”.

Scopul proiectului ar fi dezvoltarea disponibilității pentru participare civică și pentru exercitarea calității de cetățean prin elaborarea și implementarea unui proiect educațional în comunitate.

Materiale necesare: Fișe de lucru, materiale pentru realizarea proiectului, acces la resurse online (dacă este necesar).

Pașii vor fi:

1. Introducere (10 minute):

- Profesorul explică elevilor importanța participării civice și a exercitării calității de cetățean în comunitate.
- Elevii discută despre problemele specifice comunității lor și despre modul în care pot contribui la rezolvarea acestora prin intermediul unui proiect educațional.

2. Alegerea temei proiectului (15 minute):

- Elevii lucrează în echipe (4-5 elevi) și propun teme pentru proiectul lor educațional, care să vizeze prevenirea delincvenței juvenile sau alte aspecte legate de viața comunității.
- Echipele prezintă propunerile lor și votează pentru alegerea unei teme comune.

3. Elaborarea fișei de proiect (20 minute):

- Fiecare grup elaborează o fișă de proiect care să cuprindă obiectivele, activitățile, resursele necesare și planul de implementare a proiectului.
- Profesorul oferă îndrumare și feedback în timpul procesului de elaborare a fișei de proiect.

4. Derularea proiectului propus (2-3 săptămâni):

- Elevii lucrează în echipă pentru a implementa proiectul lor educațional în comunitate, urmărind planul stabilit în fișa de proiect.
- Profesorul oferă suport și îndrumare pe parcursul derulării proiectului, monitorizând progresul și intervenind în caz de necesitate.

5. Evaluarea proiectului (15 minute):

- Elevii și profesorul evaluează împreună rezultatele și impactul proiectului educațional asupra comunității.
- Se discută lecțiile învățate și posibilele îmbunătățiri pentru viitoarele proiecte.

Prin această activitate, elevii vor avea oportunitatea de a dezvolta și de a aplica competențele specifice 3.1, manifestând disponibilitatea pentru participare civică și exercitând calitatea de cetățean într-un mod practic și implicat în viața comunității lor.